

Αριθμ. Πρωτ. ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 159
Ημερομ. Κατάθεσης: 31/10/2025
Ωρα κατάθεσης: 10:46'

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

προς τον Υπουργό Εξωτερικών

31.10.2025

Θέμα: Αναγκαιότητα θεσμικού πλαισίου, ευρωπαϊκής εποπτείας και διαφάνειας στη σχεδιαζόμενη Διάσκεψη Παράκτιων Κρατών της Ανατολικής Μεσογείου

Κατά τη συζήτηση για την εξωτερική πολιτική στη Βουλή, ο Πρωθυπουργός εξήγγειλε την πρόθεση της κυβέρνησης να αναλάβει πρωτοβουλία για τη διοργάνωση «Συνάντησης Παράκτιων Χωρών» της Ανατολικής Μεσογείου — ενός πολυμερούς σχήματος “5×5” (Ελλάδα, Κύπρος, Αίγυπτος, Τουρκία, Λιβύη) με πέντε θεματικές: το μεταναστευτικό, την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος, τη συνδεσιμότητα, τις οριοθετήσεις θαλασσίων ζωνών και την πολιτική προστασία. Παράλληλα ο κυβερνητικός εκπρόσωπος δήλωσε ότι πρόκειται για «πρωτοβουλία αμιγώς ελληνική». Την ίδια ώρα, σύμφωνα με δημοσιεύματα της εφημερίδας Καθημερινή (19 Οκτωβρίου 2025), οι Ηνωμένες Πολιτείες, μέσω του ανώτερου συμβούλου του Προέδρου Τραμπ κ. Μασάντ Μπούλος, εμφανίζουν σχετική κινητικότητα στην περιοχή. Μάλιστα είχε συνάντηση με τον Έλληνα πρωθυπουργό και την ηγεσία του Υπουργείου Εξωτερικών στη Νέα Υόρκη. Επίσης, η Άγκυρα προβάλλει όρους συμμετοχής που αφορούν την παρουσία Τουρκοκυπρίων, θέτοντας εμμέσως θέμα αναφορικά με την κρατική υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η Νέα Αριστερά αναγνωρίζει ότι η ιδέα μιας περιφερειακής διάσκεψης μπορεί, υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις, να εξελιχθεί σε παραγωγική και ειρηνοποιό πρωτοβουλία. Προϋποθέτει, όμως, σαφές θεσμικό πλαίσιο, συντονισμό με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, και δέσμευση όλων των μερών στον σεβασμό του Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας (UNCLOS). Μια τέτοια διάσκεψη πρέπει να λειτουργήσει ως εργαλείο οικοδόμησης εμπιστοσύνης και σταθερότητας — όχι ως προθάλαμος διευθέτησης μέσω εξωθεσμικών διαμεσολαβήσεων ή επιχειρηματικών συμφερόντων. Το πλαίσιο που θα μπορούσε να καθιστά τη Διάσκεψη ουσιαστική περιλαμβάνει:

- Θεσμική εγγύηση από τον ΟΗΕ, ώστε να υπάρχει διεθνής νομιμότητα και λογοδοσία.
- Ενσωμάτωση στο ευρωπαϊκό πλαίσιο συνεννόησης, ώστε να προκύψει συνέχεια και συνέπεια πολιτικής, με τη συμμετοχή της ΕΕ.
- Αποσύνδεση της διαδικασίας από εμπορικές ή στρατηγικές πιέσεις τρίτων δυνάμεων και από τη λογική της «ανταλλαγής παραχωρήσεων».
- Πλήρη κοινοβουλευτικό έλεγχο και ενημέρωση για τις διπλωματικές επαφές και το περιεχόμενο των προπαρασκευαστικών συζητήσεων.

Η Νέα Αριστερά υποστηρίζει μια πολυμερή αρχιτεκτονική ασφάλειας στη Μεσόγειο, που θα βασίζεται στη συνεργασία, την οικολογία και τη δίκαιη διευθέτηση των θεμάτων της περιοχής — όχι σε εξοπλιστικές ισορροπίες ή ενεργειακούς ανταγωνισμούς. Η έλλειψη θεσμικής διαφάνειας μπορεί να οδηγήσει σε εσφαλμένες εντυπώσεις για «διμερείς συναλλαγές» ή «ιδιωτικοποιημένη διπλωματία».

Ερωτάται ο κ. Υπουργός:

Σε ποιο στάδιο βρίσκονται οι προπαρασκευαστικές επαφές του Υπουργείου και με ποια μέρη αυτές έχουν πραγματοποιηθεί; Προτίθεται η κυβέρνηση να ζητήσει συνδιοργάνωση ή εποπτεία από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον ΟΗΕ, ώστε η Διάσκεψη να έχει νομιμότητα, συνέχεια και κοινά αποδεκτούς κανόνες;

Η ερωτώσα βουλευτής

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)